

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

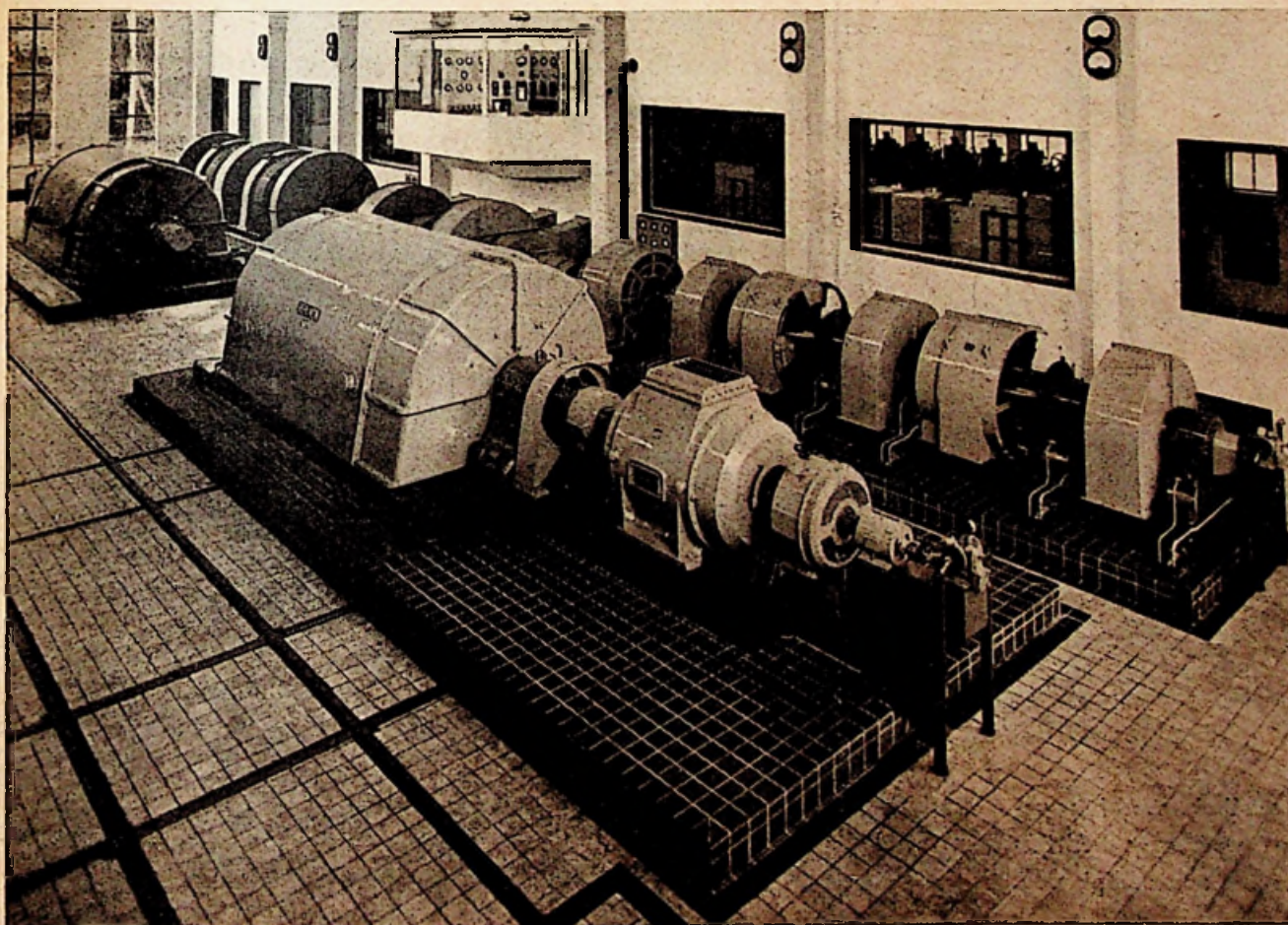
VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische installateurs
- Handelaren in elektrische verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

25 AUGUSTUS 1951

6e JAARGANG Nr.

152

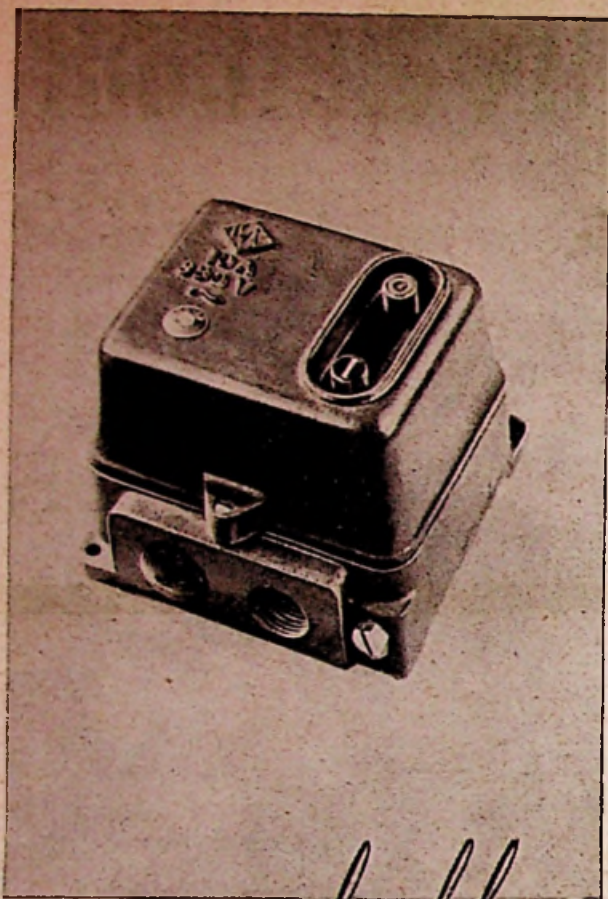

KEMA

In het geschonden, doch met volle energie herrijzende Arnhem, staat een inrichting, als er geen tweede in Europa is: De KEMA. Hieraan wordt in dit nummer een instructief artikel gewijd. De foto hierboven toont de machinezaal in het kortsluitlaboratorium. Hier bevinden zich twee kortsluitgeneratoren, die het best te vergelijken zijn met twee normale 3000-toerige machines. De generatoren worden aangedreven met asynchrone motoren van 1000 pk.

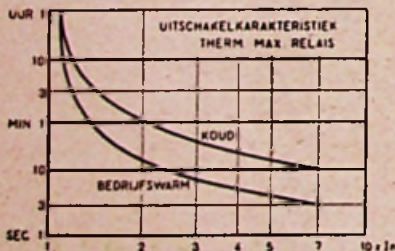
VERDER
IN DIT
NUMMER:

Wanneer u deze bladzijde omslaat vindt u op de rechter pagina het hierboven genoemde artikel over de Kema. ● Een nieuwe medewerker: Ir Mesritz maakt zijn debuut met een artikel over condensatoren en condensatortjes, zie blz. 332. ● Vervolgens een bijdrage, verlicht met verschillende schetsen, over het beveiligen van lichtgroepen. ● Op blz. 335 wordt een nieuwe televisiecamera besproken. De kwaliteit van een televisie-uitzending is in hoge mate afhankelijk van de snelheid der bediening der camera. ● De rest van dit nummer is gevuld met organisatie- en vakgroepnieuws. Wij verwijzen nog eens extra naar blz. 341, waar u de weer gewijzigde bepalingen van het Cistofa-Statuut kunt vinden.

KLEIN EN ...

feilloos
DKT 10

3-polige motor-
beveiligings-
schakelaar met
relais, instelbaar
tot 1,6-voudige
stroomwaarde.

De constante kwaliteit van het ge-
bruikte bimetaal waarborgt bedrijfs-
zekerheid onder alle omstandigheden.

Contacten van
zuiver zilver, met
tweevoudige onder-
breking per fase.

even goed en
belangrijk
goedkoper dan
buitenlands
fabrikaat!

Bauduin

N.V. ELECTRISCHE APPARATENFABRIEK

v/h Van Wijk & Visser

GELDERMALSEN TEL. K 3455 - 344

Espressekoker

met
tuit
en
deksel

Inhoud koker 2 liter

1000 watt te leveren in
220 volt en 125 volt

Voor installatiemateriaal

altijd Jung

Albrecht Jung · Schalksmühle i.W.
Elektrotechnische Fabrik

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:

Kalverstraat 35, Amsterdam C.

Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per Jaar;

voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.

f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

KEURING van Electricische Materialen

KEMA, een Unicum in Europa

door K. BREYER

Ieder weet wat de aanduiding „Kema-keur” betekent. Wellicht minder bekend is het instituut zelf, waaraan toch onze electrotechniek zoveel te danken heeft. Onderstaand artikel zal door zijn interessante beschrijving aller belangstelling hebben.

Terwijl Duitse soldaten na de Septemberdagen van het jaar 1944 in de verlaten Nederlandse stad Arnhem aan het plunderen sloegen, richtte deze roof- en vernielzucht zich met bijna systematische zekerheid en nauwkeurigheid op een aantal gebouwen, gelegen in een wonderschone omgeving aan de weg naar Oosterbeek. In deze gebouwen was tot dan toe de N.V. tot Keuring van electrotechnische materialen gevestigd geweest. In deze noodlottige dagen bleef van dit unieke bedrijf in Nederland en wellicht ook in Europa niet veel meer over. Dank zij de ligging aan de spoorlijn Arnhem - Nijmegen waren de Duitsers in staat om de verschillende geheel modern ingerichte laboratoria leeg te halen en de outillage naar Duitsland te doen transporteren. Het personeel der N.V. was geëvacueerd en Duitse troepen hadden vrij spel. En weldra werd het sinistere plan duidelijk: de Venootschap, kortweg KEMA genaamd, moest vernietigd worden.

Doel der N.V.

De N.V. Kema te Arnhem had tot aan het ogenblik van deze systematische vernietiging een unieke positie in Europa ingenomen. Zij was in 1927 opgericht door een aantal directeuren van provinciale en gemeentelijke electriciteitsbedrijven in Nederland en ontstaan uit het besef dat met de verdere ontwikkeling der electriciteitsvoorziening ook de behoefte aan keuring en onderzoek van electrotechnische materialen groter werd. De vraag naar electriciteit werd alom groter en weldra bleek dat deze een van de belangrijkste en wellicht ook de meest universele energiebron van onze moderne

tijd zou worden. Overal en voor oneindig veel doeleinden werd electriciteit gebruikt, zoals in de industrie voor kracht, warmte en chemische werkingen, voor treinverkeer, drinkwatervoorziening, openbare verlichting, in de huishouding voor licht, warmte, ventilatie e.d. Kortom, het was duidelijk geworden dat electriciteit voor talloze doeleinden gebruikt kon worden.

Hiermede gelijke tred hield de vraag naar grotere veiligheid en daarmee naar keuring en onderzoek van benodigde materialen, zoals hoogspanningskabels, generatoren, transformatoren en andere. De N.V. Kema, die zich dan ook spoedig met dit onderzoek belastte, voorzag dan ook werkelijk (om deze gemeenplaats te gebruiken) in een behoefte. De keuringen, onderzoekingen en proefnemingen namen al spoedig een dergelijke omvang aan dat men besloot het oude gebouw in Arnhem te verlaten en uit te zien naar een nieuw en groter onderdak, vooral ook omdat men plannen maakte tot de bouw van een zogenaamd kortsluithuis, waar men proeven met zeer grote vermogens zou kunnen nemen.

Een terrein gelegen aan de Utrechtseweg naar Oosterbeek, eertijds behorende tot het landgoed „De Brink”, werd aangekocht en al gauw werd duidelijk dat dit landgoed bijzonder geschikt was, mede door de ligging aan de spoorlijn Arnhem-Nijmegen, waarvan gebruik werd gemaakt om een raccordement tot stand te brengen. In 1932 werd met de bouw van de nieuwe laboratoria begonnen en zo verzeen langzaam het kortsluithuis met beproevingsgebouw, commandogebouw en oliehuisje, een algemeen laboratorium, een hoogspannings-

laboratorium, een kantoorgebouw, een voorlichtingsgebouw en verschillende magazijnen en werkplaatsen. De gehele inbedrijfstelling van het nieuwe complex kon op 14 October 1938 door Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden plaats vinden.

De laboratoria

Het belangrijkste laboratorium waarover de N.V. beschikt, is zonder twijfel het kortsluitlaboratorium. Dit laboratorium bestaat eigenlijk uit vier afzonderlijke gebouwen. In het machinehuis is opgesteld een kortsluitgenerator, met een vermogen van 660 miljoen V.A., die wordt aangedreven door een asynchronen motor van 1000 pk. Daarnaast zijn er nog drie transformatoren opgesteld en op deze wijze is het totale vermogen der installatie beschikbaar bij het uitvoeren van proeven met draaistroom, bij spanningen tot ongeveer 100 000 V. Voor spanningen boven deze waarde gelegen, bestaat de mogelijkheid tot het doen van eenphase proeven bij een terugkerende spanning tot 165 000 V.

In het beproevingsgebouw bevindt zich een transformator, die dient voor het uitvoeren van proeven met late spanning. De proeven zelf worden geleid vanuit de commandoruimte, waarin zich verschillende meetinstrumenten bevinden, zoals een lusoscillograaf en een kathodestraaloscillograaf, terwijl bovendien een slingerstoel is opgesteld, dat op verschillende, nauwkeurig instelbare tijdsafstanden, automatisch de bevelen, nodig voor het uitvoeren van een kortsluitproef, doorgeeft.

Reeds spoedig nadat het kortsluithuis in

gebruik werd genomen vonden de eerste proeven plaats en sindsdien worden hier regelmatig olieschakelaars, oliearme schakelaars, expansieschakelaars, drukluchtschakelaars voor spanningen van 2 tot 100 kV beproefd. Deze proeven geschieden volgens het principe der stootbekrachtiging, d.w.z. dat op het ogenblik van de kortsluiting de normale bekrachtiging van de synchrone generator tot een veelvoud van de normale waarde wordt verhoogd. Daardoor vermindert de kortsluitstroom, resp. de terugkerende spanning gedurende het optreden der kortsluiting niet of bijna niet. Hierdoor is het mogelijk dat gecombineerde in- en afschakelproeven zonder bezwaar worden verricht.

Het hoogspanningslaboratorium is zodanig ingericht dat hier alle keuringen en onderzoekingen van materiaal voor hoogspanningsnetten tot 150 kV verricht kunnen worden. Het is hier dus mogelijk kabels, isolatoren, gesloten schakelinstallaties, overspanningsleiders en transformatoren te onderzoeken. Het gebouw is zodanig ingericht dat van verschillende zijden eenphase- of driefasewisselspanning van bedrijfs-frequentie, gelijkspanning en stootspanning kunnen worden toegevoerd. Er kan hier een stootspanning van ongeveer 3 miljoen volt worden opgewekt, terwijl bij een zogenaamde parallel-schakeling stroomstoten tot rond 300 000 A kunnen worden verkregen. Een groot gedeelte van het werk, dat hier wordt verricht, bestaat in het uitvoeren van duurproeven met spanningen van bedrijfsfrequentie.

Naast deze beide belangrijkste laboratoria bezit de N.V. Kema nog een algemeen laboratorium dat wel het meest veelzijdige genoemd mag worden. Hier immers worden materialen onderzocht en gekeurd, zoals huishoudelijke toestellen, isolatiematerialen, zoals schakelaars, stopcontacten, lamphouders, lasdozen e.d. In het lichttechnische laboratorium worden gloeilampen en andere lichtbronnen gekeurd en onderzocht. Verder bezit de KEMA dan nog een ijlaboratorium en een chemisch en fysisch laboratorium. Immers, bij het onderzoek van electrotechnische materialen komen bij herhaling vraagstukken van chemische of fysische aard voor, die een afzonderlijke behandeling vereisen. Maar ook dat is nog niet alles. Er is nog een laboratorium voor hoge frequenties, een lab voor grote stromen en een laboratorium voor electrowarmte en electrochemie.

Het resultaat

Door deze welhaast geperfectioneerde technische outillage ging de N.V. Kema al spoedig een belangrijke positie in ons land innemen. Er werden proefnemingen, keuringen en onderzoekingen in opdracht van gemeentelijke en provinciale electriciteitsbedrijven verricht, terwijl dit meer en meer ook geschiedde voor de Nederlandse industrie, die zelf niet kon beschikken over dergelijke laboratoria. Tot in 1950 alleen al had de Vennootschap rond 15 000 verschillende typen isolatiematerialen gekeurd en werden 2 500 verschillende typen huishoudelijke toestellen onderzocht. Maar ook op internationaal terrein boekte de N.V. resultaten. Voor de International Commission on rules for the approval of electrical equipment werden talrijke onderzoekingen verricht, die moeten leiden tot unificatie van de verschillende voorschriften op electro-technisch gebied. Buitenlandse firma's, waaronder vele Franse en Duitse, die electro-technische materialen vervaardigden, lieten deze in Arnhem keuren. En

Condensatoren en Condensatortjes

EVOLUTIE VAN DE LEIDSE FLES

DOOR Ir A. D. MESRITZ

Sinds de klassieke Leidse Fles is de constructie van de condensatoren wel aanzienlijk gewijzigd. Gezien de vele toepassingen heeft men allerlei uitvoeringen gebouwd, die aan het gestelde doel zo goed mogelijk beantwoorden.

Condensatoren worden, zoals bekend is, gebruikt in radiotoestellen, in alle mogelijke versterkers, niet alleen die voor directe geluidsversterking met het oog op hoorbaar maken van redevoeringen enz., maar ook in de versterkers voor telefoonverbindingen en vooral in de bij de moderne telegrafie en telefonie toegepaste inrichtingen voor het vervoeren van grote aantallen gesprekken over een gering aantal draden. Verder past men ze toe in alle speciale schakelingen op het gebied van wat men thans noemt „electronica”.

Sterkstroom

Naast al deze, enigszins met de radio verwante toepassingen, is er nog een aantal gebieden, waar condensatoren worden gebruikt en die meer als sterkstroomtoepassingen dienen te worden opgevat, zoals het verbeteren van de arbeidsfactor ($\cos \varphi$) in installaties, en de standaardcondensatoren voor meetschakelingen, in het bijzonder bij het onderzoek van isolatiematerialen, kabels en isolatoren.

De condensatoren, die voor $\cos \varphi$ -verbetering worden gebruikt, vormen meestal vrij grote condensatorbatterijen, opgebouwd uit zgn. gerolde condensatoren, waarvan de constructie trouwens ontleend is aan een oorspronkelijk voor de radiotoestellen ontworpen en ook toegepaste methode. De meetcondensatoren zijn gewoonlijk cilindrisch, waarin de condensator is ondergebracht in een gas onder druk, zodat de capaciteit zeer constant is en de kans op doorslag bij hoogspanningsmetingen is uitgesloten.

Voor radiodoeleinden zijn zeer verschillende typen condensatoren nodig en ook condensatoren van zeer uiteenlopende capaciteitswaarde. Men heeft na de blokcondensatoren ook gerolde condensatoren gemaakt en voor speciale

gevallen, zoals „bypass”-condensatoren, ook condensatortjes van zeer eenvoudige vorm, bijv. metalen buisjes met een daarin verstelbaar stiftje.

Voor kleine capaciteiten

Volgens „Philips Technisch Tijdschrift” is voor uiterst kleine capaciteiten een geheel nieuwe constructie uitgevoerd, die zich leent voor massafabricage en toch een grote nauwkeurigheid waarborgt. In beginsel komt het neer op het volgende:

In een metalen buis van 20 mm buitenmiddellijn, 2 mm wanddikte en 20 cm lang wordt een metalen draad aangebracht van 8 mm dikte. Deze draad wordt op zijn plaats gehouden door in beide einden van de buis een doorboord opvulstukje te schuiven. Vervolgens wordt de ruimte om de draad gevuld met isolatiemateriaal, dat stevig wordt samengeperst. Daarna wordt de buis gehamerd evenals men dat met de gloeidraden voor metaaldradlampen deed en vervolgens getrokken tot een lange „draad”. Deze is dan ongeveer 40 meter lang en heeft een diameter van bijna 1 mm. De zich binnen het isolatiemateriaal bevindende draad is dan ongeveer $\frac{1}{2}$ mm dik geworden. Men breekt nu de draad in stukken van ruim 5 cm. Aan een eind wordt een deel van de buitenmantel weggenomen, zodat de kern draad voor het maken van een aansluiting beschikbaar is. De condensatoren van deze afmeting hebben een capaciteit van 100 pF (1 picofarad = 1 micro-microfarad = 10^{-12} farad).

Een andere methode voor het maken van kleine condensatoren wordt door een Amerikaans bedrijf toegepast. Het zijn kleine plaatvormige condensatoren met een dikte als die van een stukje papier. Ze worden geperst uit een keramisch materiaal, dat in stalen persvormen gebracht wordt op een dikte van 0,1 mm. Met behulp van deze dunne plaatjes en dunne metaallagen worden dan de condensatoren samengesteld.

zowel in Nederland als in het buitenland werden de keuringsstempels der Vennootschap en de technische rapporten weldra een veelbegeerd predicaat van deugdelijkheid. Dit betekende echter tegelijkertijd dat de veiligheid bij het gebruik van electro-technische materialen en vooral bij het gebruik van elektrische huishoudelijke toestellen met de dag toenam. De bonafide fabrikanten lieten gaarne hun producten keuren. Begrijpelijkwijze dat de minder bonafide slechts met lede ogen de invloed van de KEMA zagen toenemen.

Een nieuw begin

De oorlog en de systematische plundering der Duitse soldaten vernietigden een werk dat van ontzaglijk belangrijke betekenis was geworden.

Toen echter de bevrijding kwam, zat men niet bij de pakken neer. Er werd opnieuw begonnen. De schade aan de gebouwen hersteld, de laboratoria opnieuw ingericht waarbij men van de gelegenheid gebruik maakte om het vermogen van het kortsluithuis te verdubbelen. En thans, vijf jaar later is de N.V. tot keuring van electro-technische materialen wederom een unicum in Europa. Van heinde en verre komen de fabrikanten met hun electro-technische producten, onderwerpen zich aan de keuringen der N.V. en aan de controlevoorschriften en dragen daarmede, gezamenlijk met de Vennootschap bij, tot een steeds toenemende veiligheid en een nog dagelijks intensiever wordend gebruik van deze universele energiebron, die de electriciteit geworden is.

Het beveiligen van Lichtgroepen

IETS OVER „AUTOMATISCHE STOPPEN”

door K. COEBERG

Lichtgroepen kunnen eenvoudig en afdoende beveiligd worden d.m.v. automaten (in de wandeling automatische „stoppen” genoemd). Hoewel het gebruik van deze automaten steeds roeneemt, wordt er nog te weinig aandacht aan geschonken. De meest op de voorgrond tredende fabrikaten zijn de Elfa en Stotz-automaten. In hoofdzaak worden deze als schroefautomaten toegepast en kunnen zonder meer inplaats van normale smeltveiligheden worden gebruikt.

Ten opzichte van de normale smeltveiligheden kunnen de navolgende voordelen opgegeven worden:

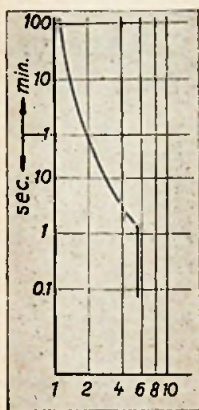

Fig. 1

- 1) Direct gereed voor herinschakeling na het afschakelen;
- 2) Geen reserve-voorraad meer nodig;
- 3) Duidelijk zichtbare en in het donker voelbare schakelstanden;
- 4) Voordelige beveiliging bij kortstondige overbelastingen;
- 5) Door uniforme samenwerking van kortsluitbeveiliging en overbelastingsbeveiliging met de vrije uitschakeling, is een volkomen automatische werking verkregen, met de allereenvoudigste bediening door een drukknop;
- 6) Zeer lange levensduur;
- 7) Met uitschakelknop ook geschikt voor het stroomloos maken van een bepaalde groep.

Electrotechnische bijzonderheden

Wegens bovengenoemde voordelen worden de automaten zowel in de huishouding als in industrieën en fabrieken toegepast, met de in figuur 1 weergegeven eigenschappen omtrent afschakeling bij overbelastingen.

Mechanische constructie

De automaat is geheel omsloten door een patroonvormig huis van keramisch materiaal (zie fig. 2) en heeft als bijzonder kenmerk een vuurvaste, gesloten blaaskamer, waarin de licht-

Fig. 2

boog op speciale wijze wordt geleid. De in de blaaskamer (zie fig. 3) via de schakelhefboom a bewogen contactbrug b, wordt door de grendel c tot inschakeling gebracht, welke grendel tevens zodanig met de vrije uitschakelinrichting gekoppeld is, dat de bediening hiervan zowel via de electromagneet d (uitschakeling bij kortsluiting), als via de bimetaalstrook e (uitschakeling bij overbelasting) geschiedt, waarbij de inschakeldrukknop in de oorspronkelijke stand teruggaat.

Deze automatische afschakeling, benevens de stroomsterkte en tijden, waarbij zij plaats vindt, worden bepaald door de elektrische eigenschappen der in serie geschakelde afschakelorganen van electromagneet en bi-metaalstrook.

Uitschakeling

Bij normale overbelasting wordt eerst de bimetaalstrook verwarmd, die naar de desbetreffende nominale stroomsterkte is gekozen. Hierbij buigt de bimetaalstrook uit, waardoor de automaat ontgrendeld wordt en de vrije uitschakeling plaats vindt. De hiervoor geldende stroomtijdkromme is in figuur 1 weergegeven.

De thermische uitschakeling is er dus op ingesteld, de betrekkelijk langzaam verloopende verwarming bij overbelastingen te volgen en werkt hierbij als beveiliging tegen ontoelaatbare overbelastingen.

De electromagneet daarentegen werkt door de zeer snel optredende verzadiging van het krachtveld als sneluitschakelaar bij kortsluitingen. De afschakeltijden hiervan, die geheel aan de hiervoor geldende voorschriften der VDE beantwoorden, zijn in fig. 4 weergegeven.

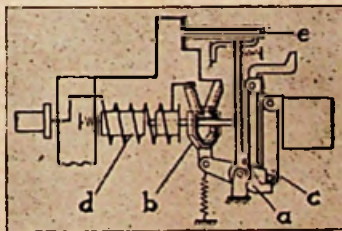

Fig. 3

Ondanks de geringe afmetingen van de Elfa-automaat, kon het afschakelvermogen voor kortsluitingen zeer hoog worden opgevoerd, hetgeen bereikt werd, door een doelmatig gevormd blaasveld voor het blussen van de lichtboog, benevens door een uiterst geringe traagheid van het mechanische gedeelte. In fig. 5 is het afschakeloscillogram van een Elfa-automaat bij kortsluiting weergegeven.

Selectiviteit

Hieronder verstaat men de eigenschap om de afschakelingen in een bepaalde volgorde te doen plaatsvinden. Bij het plaatsen van automaten bijv. in een huisinstallatie moeten bij een kortsluiting in de installatie de automaten eerder afschakelen dan de voorgeschakelde hoofdsmeeltoeligheden.

De bijzondere eigenschap der automaten-constructie om bij kortsluiting buitengewoon snel af te schakelen, maakt het mogelijk met

voorschakelsmeltveiligheden van een lagere stroomsterkte te volstaan.

Keuringseisen

Om enig inzicht te geven in de zware keuringseisen voor dergelijke automaten, geven wij hieronder een uittreksel uit een rapport van de Kema betr. beproeving van enkelpolige Elfa-

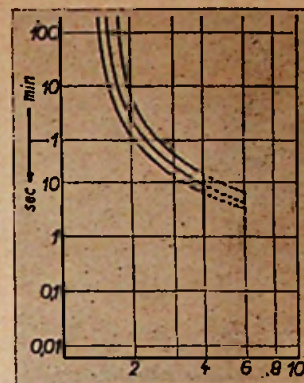

Fig. 4

installatie-automaten voor 15 A bij een gelijkspanning van 250 V en een wisselspanning van 380 V. De automaten hebben aan onderstaande eisen voldaan en werden op grond hiervan in alle opzichten goedgekeurd.

1. Uitschakeltijd bij een bepaalde stroomsterkte

De automaat mag bij belasting met de kleinste beproevingsstroomsterkte (16 A) binnen 1 uur niet uitschakelen, doch moet bij direct daarop volgende belasting met de grootste beproevingsstroomsterkte (20 A) binnen 1 uur uitschakelen.

2. Verwarming van contact en spoel bij continu belasting

De temperatuursverhoging van het contact bij continu belasting gedurende 1 uur met de 1.25-voudige nom. stroomsterkte (wisselstroom) mag niet groter zijn dan 450°C en van de spoelen, bij continu belasting met de nom. stroomsterkte, niet meer dan 55°C.

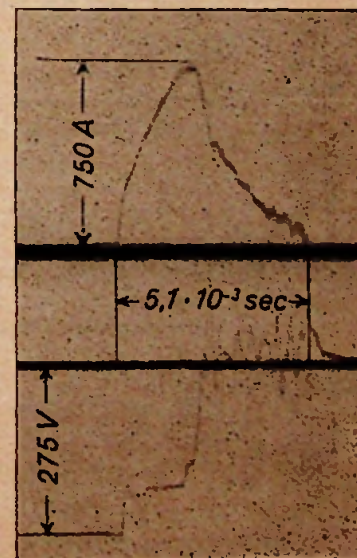

Fig. 5

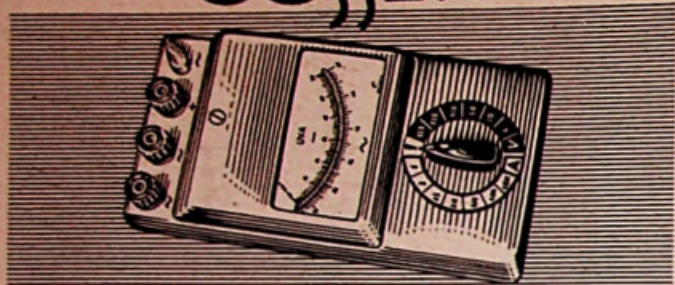
3. Afschakelvermogen

De automaat moet de nom. stroomsterkte bij nom. spanning in 3 minuten 90 maal bedrijfszeker kunnen afschakelen. Voorts moet de automaat bij 1.1-voudige nom. spanning, stroomsterkten van 2, 6, 15, 25, 60, 150 en 500 A bedrijfszeker kunnen afschakelen.

(Slot zie blz. 335)

GOSSEN

De Gossen UVA Universeel Volt- en Ampèremeter

Het ideale instrument voor elke electrotechnicus

Leverbaar met speciale schuif voor weerstandsberakingen

Alleenvertegenwoordigers voor Nederland en Indonesië:

Lindeteves n.v.

J. W. BROUWERSPLEIN 20 - AMSTERDAM Z

2 5 8 0 3
2 5 8 0 4
2 5 9 1 1
2 5 9 1 2
9 0 4 7 6

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais, voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRASTERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hattem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

Toonaangevende

Vakbladen

voor het
Duitse bedrijfsleven

Voor succesvolle
publiciteit
make men
gebruik van:

FUNK TECHNİK

Radio, Televisie, Electronica

FUNK UND TON

Maandblad voor hoogfrequenttechniek
en electro-acoustiek

LICHTTECHNIK

Verlichting, elektrische verbruikstoestellen,
installaties

PHOTO-TECHNIK UND WIRTSCHAFT

Orgaan van het „Verband der Deutschen Photo-
grafischen Industrie e. V.”

KINO-TECHNIK

Smalfilmprojectie, Filmtechniek, Bioscooptheater

KAUTSCHUK UND GUMMI

Economisch en technisch tijdschrift op het
gebied van rubber en asbest

Deze vakbladen kunt U via de Nederlandse boekhandel
betrekken en in Nederlandse valuta betalen.

Proefnummers en advertentie-tarieven gratis bij:

Verlag für Radio-Foto-Kinotechnik G. m. b. H.
BERLIN - BORSIGWALDE (Westelijke sector)

Weg! met
losgetrilde contacten
(gevaar voor sluiting)
kapotte contactstoppen
(gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

DRAKA

N.V. Hollandsche Draad- en Kabelfabr., 'A'dam

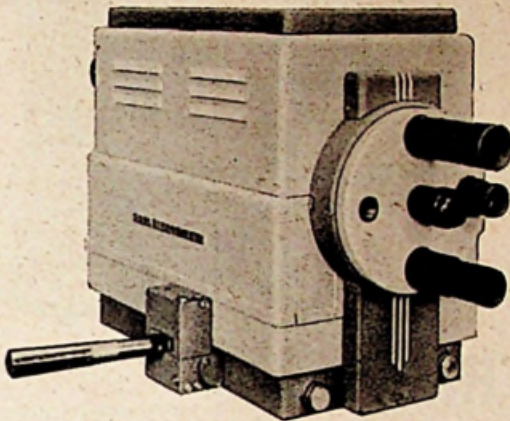
Een nieuwe Televisie Camera

Hydraulische bedienings inrichting voor een of meer lenzenstelsels

Het is in de praktijk gebleken, dat de kwaliteit van een televisie-uitzending in hoge mate afhankelijk is van de snelheid der bediening der camera. Vooral geldt dit voor voetbal-uitzendingen, waarbij de opname-camera een relatief groot veld moet beheersen. „De beste uitzending van een voetbalwedstrijd is die, waarbij de camera de bal op een honderdste

seconde vooruit is”, schreef kortgeleden een criticus van een dergelijke televisie-uitzending.

Tot nu toe werden echter opname-camera's gebruikt, waarbij vier à vijf knoppen voor het instellen van de verschillende bewegingen moesten worden bediend. De lenzen moeten zowel

De camera afzonderlijk. Let op de gemakkelijk bedienbare handle.

horizontaal alsook verticaal en naar omstandigheden ook in meer of minder schuine richtingen worden bewogen, de beeld-afstand en daarmee de beeldscherpte moesten telkens opnieuw apart worden ingesteld, en zo kwam het, dat de operateur heel wat vlugheid en handigheid moest tonen, om juist op tijd de juiste beweging te kunnen uitvoeren. En wie vaak naar televisie-uitzendingen op het beeldscherm heeft gekeken, die weet heel goed, dat vele beelden vooral bij het wisselen van scènes, op het eerste moment tamelijk wazig waren en eerst dan, wanneer de operateur de juiste knop te pakken had gekregen, met de benodigde scherpte konden worden gezien.

De Philips Telecommunicatie is er nu in geslaagd een opname-camera te construeren, waarvan de gehele bediening inclusief de instelling

van de lenzen, door middel van een enkele handle plaatsvindt. De bedieningsinrichting is hydraulisch en reageert op de minste druk of trek. Het zal voor de televisie-operateur, die een dergelijke opname-camera in gebruik heeft, in de toekomst een kleine moeite zijn, om inderdaad, bij voorbeeld bij een voetbal-reportage, de bal op een honderdste seconde vooruit te zijn.

Wij mogen er nog aan toevoegen, dat deze mooie technische vooruitgang alleen kon worden verkregen door de praktijk, zoals deze wederom alleen mogelijk is, wanneer er regelmatige televisie-uitzendingen plaats hebben. E.

Weer piekuren op komst

Ook in de komende winter, en wel van 12 November 1951 tot en met 2 Februari 1952, zullen er weer piekuren zijn waarin het elektriciteitsgebruik beperkt moet worden. Deze piekuren zullen gelden van Maandag tot Vrijdag: van 7.30-9 uur en van 16.30-18 uur. Op Zaterdag alleen de ochtenduren.

De regeling geldt niet voor de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel.

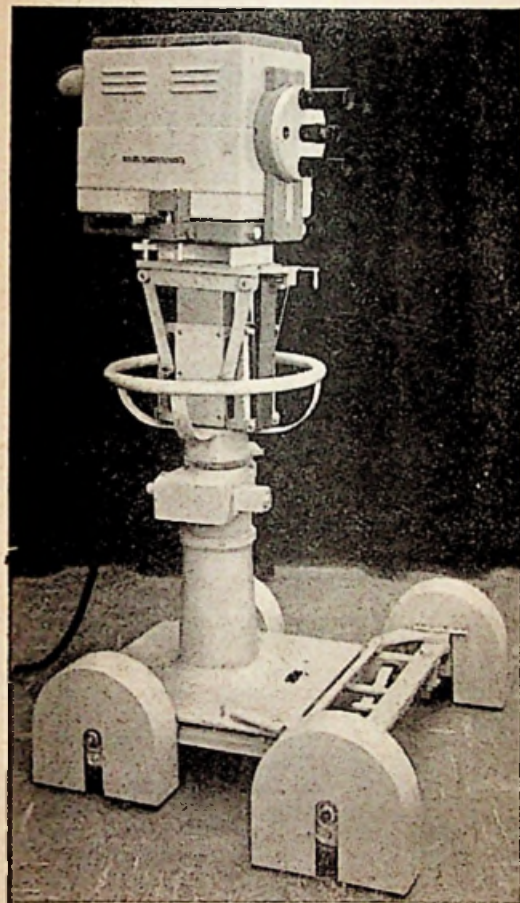
Voor de daarop volgende winter 1952/53 hoopt men over voldoende energie te beschikken om alle piekuren-regelingen te kunnen laten vervallen. Deze winter zullen we er echter mee zitten, leuk of niet leuk.

Nieuw zakenpand

Ook in de electrotechnische branche zit men niet bij de pakken neer; alles wordt op alles gezet om zakenpanden behoorlijk ingericht te krijgen. Zo meldt de heer Dirk Schouten de opening van zijn nieuwe zakenpand aan de Kanaalstraat 74-78 te Lisse.

F. F. Tentoonstelling

Naar aanleiding van ons bericht over de F. F. tentoonstelling te Enschede wordt ons medegedeeld dat het electrotechnisch ambacht o.m. vertegenwoordigd zal zijn door de firma Julo te Enschede. De volledige uitrusting van een modern bedrijf zal in stand 270 van de Electrohal te zien zijn; tevens diverse electromotoren alsmede op afstand bedienbaar schakelmateriaal en een geluidsfilm die voor de passende omlijsting zorgt.

De besproken camera op statief.

Beveiliging Lichtgroepen

(Slot van blz. 333)

4. Afschakeling van zware kortsluitingen

De automaat moet met tussenpozen van 10 sec 5 kortsluitingen kunnen afschakelen bij 1.1-voudige nom. spanning, zonder dat een lichtboog blijft staan, overslag plaatsvindt, een steekvlam optreedt of de automaten worden beschadigd.

5. Afschakelsnelheid

De automaat moet bij 500 A, 220 V eerder afschakelen dan een in dezelfde keten geplaatste zilveren smeltdraad van 85 mm lengte en 0,40 mm doorsnede.

6. Isolatie

De isolatieweerstand van de automaat mag niet minder bedragen dan 2 megohm, nadat gedurende 1 minuut een wisselspanning van

2 000 V is aangelegd. Vóór deze beproeving wordt de automaat eerst gedurende 24 uren in vochtige lucht gelegd.

7. Mechanische constructie

De automaat moet zonder elektrische belasting 4 000 maal in- en 4 000 maal uitgeschakeld worden (ca. 1 500 schakelmanipulaties per uur). Met de automaat moeten voorts 500 schakelingen worden uitgevoerd, waarbij de uitgeschakeling lang elektrische weg geschiedt. Het isolatiemateriaal mag niet week worden bij 100° C. De kruipwegen moeten tenminste 3 mm bedragen en de luchtwegen tussen de delen van verschillende polariteit tenminste 2 mm, terwijl de afstand tussen spanningvoerende delen en de wand tenminste 6 mm moet zijn.

De nom. stroomsterkte, nom. spanning, het fabricageteken, benevens de tekens, die aangeven, dat de automaat voor gelijk- en voor wisselspanning is te gebruiken, moeten duidelijk en onuitwisbaar op de automaat zijn aangegeven.

ELECTRO-LARIA

Het oorspronkelijk voor deze tijd vastgestelde programma moet helaas vervallen. Zulks in verband met het lawaai, dat u zo juist hoorde. (Goed dat het geen televisie-uitzending betreft!)

Met papier geïsoleerde kabels voor zwak- en sterkstroom.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

VERHOOG DE BEDRIJFSZEKERHEID
VAN UW INSTALLATIE

DOOR:

**VOSSLOH-
SCHAKELMATERIAAL**

VOORDELIGER DOOR LANGERE
LEVENSDUUR

FRAAY en KORPER
— AMSTERDAM —

Op Stand 1224 Hoofdgebouw Jaarbeurs:

Virgo-
STOFZUIGERS

De exclusieve machine met
de vele winstpunten

Alg. Ned. Radio Unie N.V.

Keizersgracht 450, Amsterdam C.
Telefoon 35770

„KENMIX”

Liquidiser

De WONDERBEKER, die het Uw
verwende klanten mogelijk maakt
nog lekkerder en meer te eten
en te drinken en toch slanker
te worden.

Thans met medelevering van kos-
telijk NEDERLANDS receptenboek.

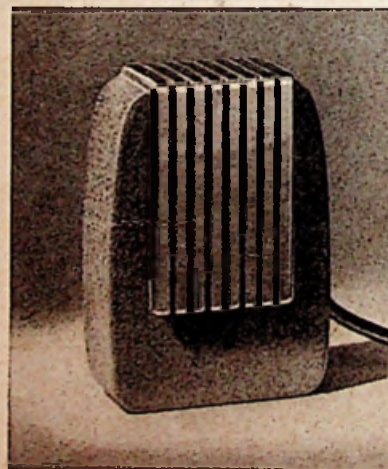
Stel U veilig voor prijsverhoging
en bestel vandaag nog.

Alleenverkoop voor Nederland:

ELECTROCENTRUM

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven - Leeuwarden
Roosendaal - Rotterdam - Zwolle

Ronette - Amsterdam

In de vorm van een hand-
microfoon brengt Ronette
U de eerste van een serie
microfoons met ingebouwde
filtercel.

De voordelen der filtercel
microfoonkapsels zijn:

- frequentiecurve binnen het
bereik van 10-7500 pps-
als door U gewenst en
besteld.
- zeer grote gevoeligheid.
- vrij van elke vervorming,
ook van intermodulatie,
waardoor een uitstekende
verstaanbaarheid verkren-
gen wordt.
- geheel metaal afgeschermd,
met aparte aarding van
het metalen huis.

De RONETTE Handmicrofoon, type HM, is leverbaar in de
volgende standaarduitvoeringen:

HM 5, met binnen 2 dB rechtlijnig verloopende frequentiecurve.

HM 7, met frequentiecurve, die voor hogere frequenties met
8 dB oploopt.

HM 9, met frequentiecurve, die voor de hogere frequenties met
16 dB oploopt.

De handmicrofoon wordt geleverd, compleet met 2,5 meter afgeschermd
kabel en kan liggend of staand op tafel, dan wel geschroefd op
statief gebruikt worden. — Leverbaar in kleuren grijs of bruin
hamerslag. Voor grotere series kleur naar wens.

Prijs type HM5 Fl. 33,- bruto, type HM7 of 9 Fl. 30,- bruto.

RONETTE

MEDEDELINGEN VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

VERSNIPPERING

Wanneer men eens tracht vast te stellen hoe op dit moment de organisatorische situatie in het electrotechnische kleinbedrijf is geworden, dan krijgt men reeds aanstonds het gevoel in een labyrint terecht te zijn gekomen. Een labyrint overigens waar de ingewijde misschien met heel veel moeite nog uit zal kunnen wandelen, doch waarin de „leek”, zonder de hulp van een groot aantal goede wegwijsers, onherroepelijk moet verdwalen.

Het electrotechnische kleinbedrijf in ruime zin, kan men in hoofdzaak in 3 sectoren verdelen, nl. de radiobranche, het electrotechnisch ambacht en de electrotechnische detailhandel. De 2 laatste categorieën kende men oorspronkelijk niet als afzonderlijke groepen. Dit is in hoofdzaak een uitvinding van de Woltersomse-organisatie.

In de radio-detailhandel vinden wij nu een Vakgroep Radio-detailhandel, de N.V.R.D., terwijl daarnaast bestaat of althans bestond een N.V.R.H., een organisatie van niet in de N.V.R.D. opgenomen handelaren.

In het electrotechnisch ambacht zien wij een nog kleurrijker schakering: 'n Vakgroep Electrotechnisch Installatiebedrijf, een Ondervakgroep Kleine Nijverheid op Electrotechnisch Gebied en een Ondervakgroep Radioreparatiebedrijf, die volgens de gróte verwantschap met de radiohandel, meer op deze is georiënteerd. Daarnaast vinden wij niet minder dan 5 vrije organisaties, t.w. het Electrotechnisch Verbond (Grootwerkgevers), de Ned. Ver. van Electrotechnische Werkgevers en de confessionele groepen „St. Antonius” en de Christelijke Bond. Voorts nog een vrije organisatie op het gebied van de Kleine Nijverheid: de Ned. Ver. Electrotechnische Ambachtsnijverheid. Dan kent het Ambacht nog enige „specialisten organisaties”: de Ned. Ver. van Neoninstallateurs en de Ned. Ver. van Nettenbouwers. Tenslotte nog een Federatie van Bureaux voor Vakbelangen FEVA.

De Detailhandel kent de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen en de Ned. Ver. van Electro-Winkeliers NEWO.

Indien wij volledig zijn geweest in onze opsomming en goed geteld hebben dan komen wij tot 17 organisaties in het electrotechnische en radiobedrijf. De vraag is gewettigd of dit alles niet teveel van het goede is. Wij kunnen ons levendig voorstellen dat de „gewone man” er niet meer uit wijs kan worden en in dit labyrint volkomen dreigt te verdwalen. Maar ook: welk een versnippering van krachten en een vermorsing van geld en energie! Het moge waar zijn, dat tussen verschillende van de hierboven genoemde groepen een behoorlijke samenwerking bestaat; dat men open oog moet hebben voor het specialisatieverschijnsel dat heden ten dage nu eenmaal een grote rol speelt.

Dit alles kan echter niet wegnemen dat de eenheid in deze bedrijfstak nog verre te zoeken is en dat de noodzakelijkheid om deze eenheid tot stand te brengen met de dag'dringender wordt. De positie van de Middenstand is kwetsbaar, zeker in de huidige maatschappelijke structuur. De Middenstand - en dit geldt evenzeer voor iedere bedrijfstak die daarónder valt - zal zich slechts dan kunnen handhaven indien men de eenheid zal weten te vinden. Die eenheid is bestaanbaar met inachtneming van de geestelijke belangen van bepaalde groepen. Deze kunnen ten volle gerespecteerd worden in een economische eenheid. Men zal echter de moed dienen te vinden om heilige huisjes - voorzover aanwezig - grondig af te breken, om verder te zien dan alleen het belang van vandaag en het belang van eigen zaak of groepje. Alleen dan zal een goede behartiging van dat eigen belang mogelijk zijn.

v. G.

Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen

In de Nederlandse Staatscourant van 2 Juli 1951 nr. 125, zijn verschenen een viertal beschikkingen van de Minister van Sociale Zaken van 1 Juli 1951, betrekking hebbende op de uitvoering van de Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen. Deze beschikkingen zijn:

M.B. nr. 2779, bevattende voorschriften ter voorkoming van samenloop van kinderbijslag ingevolge bovengenoemde Noodwet en kinderbijslag uit anderen hoofde.

M.B. nr. 1115A, aangevende welke Raad van Arbeid in bepaalde gevallen bevoegd is.

M.B. nr. 1115B, houdende nadere voorschriften met betrekking tot de aanvraag om kinderbijslaglijsten en de toekenning en betaalstelling van de kinderbijslag.

M.B. nr. 2600, bevattende voorschriften ter bepaling van het inkomen van een zelfstandige.

Voorzieningen met betrekking tot Woltersomse organisaties

In de Nederlandse Staatscourant van 1 Augustus 1951 nr 147 is een beschikking van de Minister van Economische Zaken gepubliceerd, waarin deze aan de Sociaal Economische Raad (S.E.R.) heeft opgedragen voorzieningen te treffen met betrekking tot het vermogen van Woltersomse organisaties welke door de Minister van Economische Zaken, met gebruikmaking van de bevoegdheid welke de Wet op de B.O. hem daartoe geeft, worden opgeheven.

In deze beschikking zijn bepaalde regelen gesteld volgens welke de S.E.R. de opdracht tot het treffen van voorzieningen moet uitvoeren.

Premie Ongevallenwet

Bij beschikking van de Staatssecretaris van Sociale Zaken (Arbeid) van 20 Juli 1951 Afd. Sociale Verzekering nr. 3086 werd de slotbijdrage bedoeld in art. 40, tweede lid, der Ongevallenwet 1921, over het jaar 1950 vastgesteld op 95 % van de voorschotpremie over dat jaar.

Ontslagvergunning bij Faillissement

De Hoge Raad sprak als zijn oordeel uit, dat voor ontslag van de werknemers van een gefailleerde door de curator ook een ontslagvergunning nodig is, ondanks de bijzondere regeling van ontslag in de Faillissementswet.

(Einde Mededelingen).

Open plaats

LEVENSPOSITIE GEZOCHT

als directie-lid o.i.d. bij industrie of handelsfirma.

20 jaren ervaring in electro- en radiobranche in binnen- en buitenland. Volledig bekend met verkoop, inkoop, administratie en ook technisch onderlegd.

Thans werkzaam als commercieel leider bij handelsfirma.

Geheimhouding verzekerd. Br. nr 1520.

? **Vraag en Aanbod** !

Deelname gezocht in of overname van

EEN ELECTROTECHN. BEDRIJF door een erkend installateur, leeftijd 46 jaar, gehuwd, P.G. Br. nr 1519.

MOET WEG!

Wegens opheffing een z.g.a.n. Philips geluidsinstallatie, 6 trechterluidsprekers, 2 microfoons, 60 Watt versterker, motor en pick-up aangeboden. Gekost f 2000,—, nu f 1200,—. A. Evers, Kerkstraat A 126, St. Oedenrode.

SPOTKOOPJE

Te koop 2 krachtversterkers, resp. 30 en 50 Watt (nieuw). Prijs f 275,— en f 425,—. Radio B. E. T. R. O. Groenlo, Telefoon 260.

ZAAK TE KOOP AANGEBODEN

Wegens emigratie te koop aangeboden een Electro Radiotechnisch Bureau in het Oosten des lands. Jaaromzet plm. f 200.000,—. Ruim bestaan. Goede vooruitzichten. Grote winkel, werkl., magazijn en woning, welke in huur te aanvaarden zijn. Serieuze gegadigden onderzoek toegestaan. Benodigd kapitaal plm. f 60.000,—. Br. nr. 1521.

AANGEBODEN

door bijzondere omstandigheden, in grote industrieplaats, reeds jaren lang goed renderend gecomb. bedrijf met prima agenturen en lopende orders. Serieuze aanvragen onder nr. 1522, bureau van dit blad.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM C.
Keizersgr. 692,
Tel.: K 2900-31466

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-,
Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Ter-
rein- en Gevelverlichting.

Weerstanden en kleurfilter materiaal.

VERKOOP. VRAAGT CATALOGUS! VERHUUR

DE BEKENDE PRIMA

MIELE

wit geëmailleerde wasmachines

met elektrische wringer

levert

G. H. SMELT - ENSCHEDE

Uit voorraad
via de detailhandel

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN

Trüb Täuber & Co. A.G.
Zürich

Electrische meetinstrumenten
voor schakelbordmontage en in
draagbare uitvoering.

N.V.

E. M. ELECTROSTOOM

Postbus 301, ROTTERDAM, Telefoon 82720

„Transforma”

Veiligheidstransformatoren

volgens eisen
van de
arbeidsinspectie.

Amsterdam-Z.

Telefoon 96610-96511

Schakelmateriaal

Samenstellen en bouwen van:

Kaatenbatterijen

Kracht- en lichtverdeel-
kasten.

Korte levertijden.

Minkes, Den Haag,

TELEFOON 39.15.63

Kantoor: Hoefkade 667-671

Fabriek: Nieuwe Schoolstraat 47

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur

Ruil

alleen de betere soorten:

Reparatie, Wikkelen, Revisie,
Ombouw,

alleen kwaliteitswerk.

Voor Twente en Gelderse

Achterhoek reeds lang een

bekend en vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO”

Waldeckstraat 22, ENSCHEDE, Tel. 4075

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAAL«

A. C. VAN RIJN - DEN HAAG

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 33.43.66

- Verdeelkasten, schakelkasten enz.
- Kastenbatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der
Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

Nova

Het beste

wat België U biedt

Het VEDERLICHTE
automatische STRIJKIJZER

Type A.C. 49 f 42.— bruto

„Champion „31.— bruto

GEWICHT 1.35 KG.

HANDELMAATSCHAPPIJ

C. B. A. TAK

KEIZERSGRACHT 456, AMSTERDAM C
TELEFOON 35514

Jaarbeurs Vredenburg

BELGISCHE AFDELING

en hoofgebouw le Verd.

bij de „NOVA” grossiers

VLOERWRIJVERS

met en zonder
stofzuiginrichting

1. Zeer solide constructie
2. Gemakkelijk uitwisselbare borstels
3. Voor elk doel een geschikte machine
4. Grote bewerkingscapaciteit
5. Indien gewenst leverbaar met stofzuig-
inrichting
6. Vervaardigd door specialisten

THABUR

INDUSTRIEEL EN TECHNISCHE HANDELSMIJ. N.V.
ZUILINGSTRAAT 22-24. TELEFOON 116130. DEN HAAG
EERENSTRAAT 35. TELEFOON 20241. UTRECHT

Nieuw telefoonnummer voor Den Haag nr. 184650*

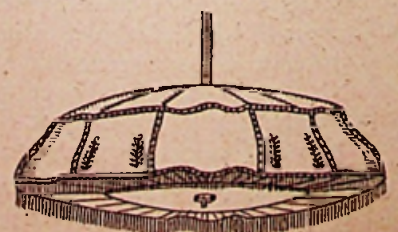
HILDEBRAND & Co. C.V. Kantoor
Expositie

GROOTHANDEL IN VERLICHTINGSARTIKELN GELDERSEKADE 16 - TELEF. 43317

AMSTERDAM

266

267

MEDEDELINGEN

VAN DE VAKGROEP
 DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
 VERBRUIKSTOESTELLEN EN
 VERLICHTINGSARTIKELLEN

Secretariaat: Keizersgracht 606,
 Amsterdam-C., Tel. 40027

Onderscheid en Waardering

Twee eenvoudige woorden, die vele malen per dag door duizenden mensen worden uitgesproken en wel, zoals het meestal gaat, zonder de diepere betekenis ervan te doorgronden.

Verschillende malen hebben wij, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings de aandacht gevestigd op de wijzigingen, die zich op economisch gebied aan het voltrekken waren,

Wederom zijn er steeds schrijvers, die het gehele zaakje maar op de middenstand willen afschuiven. Dit laatste is nu volkomen onjuist. Wanneer door de gehele natie lasten gedragen moeten worden, zullen wij dat ook allemaal zonder uitzondering moeten doen, in gelijke mate, naar draagkracht en vermogen.

Wat de, reeds tot het verleden behorende, prijzenoorlog betreft, merken wij nog het volgende op: Het staat vast, dat hier niet gesproken kon worden van een prijsverlaging over de gehele linie ten gevolge van een economische toestand, die zich langs de normale weg van geleidelijkheid heeft ontwikkeld. Integendeel zullen de prijzen van verschillende artikelen nog aangetrokken worden; of dit zal betekenen, dat het prijskaartje verhoogd zal moeten worden staat nog te bezien, omdat daarnaast verschillende anderen factoren een rol spelen.

Nog steeds is de algemene economische toestand vaag.

Het is zeer betreurenswaardig, dat ons niet meer cijfermateriaal ter beschikking staat en tevens, dat wij niet op groter schaal ertoe overgaan bedrijfsresultaten met elkaar uit te wisselen. Het budget-onderzoek kennen wij nog lang niet voldoende om dit zonder meer te hanteren, doch wanneer men de schamele cijfers beziet en deze -bij gebrek aan beter- voor het gehele land wil toepassen, komt men toch wel tot interessante dingen. Bepaalde goederen worden bijv. uitsluitend of althans bijna uitsluitend gekocht door personen met een bepaald inkomen. Stijgt dit inkomen, dan zal hij of zij de inkopen op dat gebied nog vergroten. Bij het zakken van het inkomen echter, gaan de aankopen van die artikelen practisch geheel verloren.

Anders ligt het echter bij een groot aantal andere goederen. We maken hier de splitsing in noodzakelijke goederen en luxe goederen. Niet alleen die goederen die niet in luxe uitvoering aan de markt zijn, doch ook de goederen, die men vanaf de goedkoopste uitvoering kan verkrijgen en dan vervolgens in betere kwaliteiten tot zelfs de meest verfijnde luxe. Vooral in dit laatste zit een grote moeilijkheid, want dit is niet zonder meer af te stemmen op bepaalde inkomensgrenzen.

We kunnen ons dan daar ook niet op baseren en zullen dus de normale gevallen als punt van uitgang moeten nemen, hetgeen op zichzelf al moeilijk genoeg is. Wat noemt u persoonlijk bijv. luxe?

Men kan leven zonder radio en het derhalve een luxe noemen, doch het tegendeel is even gemakkelijk te verdedigen. Zo ook met de stofzuiger; moeder de vrouw kan het natuurlijk

ook met stoffer en blik doen of een motorloze bezem.- Voor en tegenstanders worden het hier toch niet over eens.

Meent men, dat men algemene reinheid, genezing, enz. evengoed dient als men geen gebruik maakt van de vindingen van de wetenschap en techniek, waardoor ziekten en alle gevaren van dien kunnen worden voorkomen en genezen? Men kan deze artikelen luxueuzer maken, doch principieel luxe stellen is zeker fout.

Zo langzamerhand dringt het wel tot de grote massa door, dat wij er niet meer zo voor staan als vóór de oorlog en op velerlei gebied een toontje lager moeten zingen.

De behoefte van het publiek zal echter ook in de toekomst bevredigd moeten worden. Het is alleen de vraag hoe zal dit kunnen geschieden. Het behoeft geen nader betoog dat een goed artikel behoorlijk afgewerkt en tegen een redelijke prijs, de voorkeur zal krijgen, en dat er daarnaast vraag zal blijven naar luxe artikelen lijdt o.i. ook geen twijfel; alleen de kring van mensen die het kunnen betalen is kleiner geworden. Daarnaast komen dan nog de bijzondere gelegenheden als jubilea enz.

Het onderscheid en ook de waardering van het publiek zal voor ons mede een richtsnoer moeten zijn en peilingen in die richting zijn dan ook altijd een noodzaak. Hoewel het niet zo is, dat wij de toekomst als rooskleurig zien, zouden we toch zeker ook niet zwartgallig willen zijn. Integendeel zien wij het zo, dat de vakman die zich zal aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden ook nu en in de toekomst zijn zaak met een behoorlijk resultaat zal kunnen drijven. Onze vakkennis, durf en ondernemingsgeest staan ons daar borg voor.

V.E.V.-examen voor Electro-Winkelier 1951

Zoals telkenjare zijn ook nu weer de examens afgenomen voor het V.E.V. diploma Electro-Winkelier.

Er waren 74 kandidaten, die aan het examen deelnamen en het resultaat was, dat 46 kandidaten (62 %) slaagden, terwijl 28 (38 %) het beoogde resultaat niet behaalden. Hieruit blijkt, dat evenals vorige jaren nog steeds meerdere kandidaten voor het examen opgaan zonder zich behoorlijk te hebben voorbereid. Men meent schijnbaar dat het met min of meer welsprekendheid wel zal lukken om voldoende cijfers te behalen, maar hoewel de gestelde eisen waarlijk niet overdreven zijn, dient men toch te bescffen, dat het diploma niet cadeau wordt gegeven.

Het blijkt, dat de meeste kandidaten een schriftelijke cursus hebben gevolgd, welke cursussen naar onze overtuiging de leerstof ruim voldoende behandelen om de benodigde kennis op te doen. Het zal dan echter door de studerende terdege begrepen moeten worden, dat inschrijving voor een cursus alléén niet voldoende is. Zeer in het bijzonder wijzen de cijfers voor het vak „Praktische Handvaardigheid”, welke in het algemeen beslist ongunstig genoemd moeten worden, er wel op hoe dringend noodzakelijk het is, dat aan de eis van minstens driejarige werkzaamheid in de praktijk, de hand gehouden dient te worden. De werkstukjes welke men te verwerken kreeg waren zo simpel, dat voor genoemde ongunstige cijfers geen enkel redelijk excuus aangevoerd kan worden.

Een en ander doet natuurlijk niets af aan onze waardering voor de geslaagde kandidaten, op wie het bovenstaande niet van toepassing is.

Siemens'
Protos
Rapid
Stofzuigers

Handig
 Betrouwbaar
 Solide

'n echt SIEMENS
 PRODUCT!

Leverbaar uit voorraad:

„TECHNISCHE” N.V.

De Constant Rebecquestraat 96-102
 'S-GRAVENHAGE Telefoon 330005

LADDERS;

OPTREKBARE

STEIGERS;

sterk
 handig
 duurzaam

Vraagt onze prijscourant.

C.de Krijger

Buyskade 46, AMSTERDAM-W., Tel. 84010

REPAREREN EN WIKKELEN

van
Electromotoren
Lasomvormers
Lastransformatoren

is een kwestie van ervaring en vertrouwen.

J. MORELISSE

Electrotechnische fabrieken
 opgericht 1918

Amsterdam, Spijkerkade 5, Tel. 60548-61279
 Edam, Postbus 10, Tel. 714

De Nederlandse Industrie gaat meer en meer over, tot toepassing van *electronische werkmethode*n.

Wie heden niet „bij” blijft, raakt achter - en deze achterstand inhalen wordt in de toekomst steeds moeilijker.

Speciaal voor industriële toepassingen publiceerden wij

ELECTRONICA IN DE INDUSTRIE

door A. van Sluifers

(prijs f 4,95)

Het eerste en enige volledige boek (172 pagina's, 80 afbeeldingen) in de Nederlandse taal over dit onderwerp. Te bestellen bij de boekhandel of bij

N.V. UITGEVERSMIJ.

DILIGENTIA

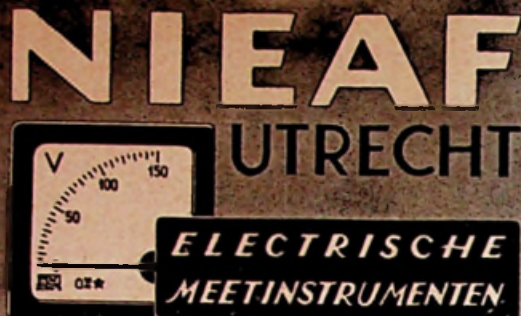
Kalverstraat 35 te Amsterdam-C.

Postgiro 136400.

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

Vidor batterijen
 voor radio, gehoorapparaten en verlichting.
 Importeurs:
REMA ELECTRONICS
 Bronckhorststraat 14 — Amsterdam-Z.
 Telefoon 95741

Jaarbeursstand
1223-1227

N.V. HECO — FRANS HAMERS

GROOTHANDEL IN ELECTRO TECHNISCHE
 MATERIALEN EN VERLICHTINGSARTIKELEN

Lauriergracht 102, AMSTERDAM-C, Tel. 33196

„HECO” heeft alles voor uw montage

Publiciteit in
Electro
Radio
Mercur

is een goede
 investering
 die rente af-
 werpt!

HAZEMEYER
 HENGELO

Beschermd
 schakel-
 materiaal

Fabriek en
 Hoofdkantoor
 Hengelo

Telefoon
 2345
 (5 lijnen)

Kantoor R'dam: Kipstraat 16,
 Tel. 30634 en 30724
 Kantoor A'dam: Amstel 144,
 Tel. 35862

VRAAG & AANBOD - OPEN PLAATSEN

Om het U gemakkelijk te maken Uw annonces voor nevenstaande rubrieken op te geven, kunt U gebruik maken van onderstaand formulier.

De prijs dezer annonces bedraagt: vak ter grootte van 30 x 65 mm f 5,— dubbel vak ter grootte van 60 x 65 mm f 10,—.

Voor administratie en expeditie van brieven onder nummer 40 cent extra, bewijsnummer 20 cent. Men gelieve het bedrag in te sluiten of per postwissel of postgiro no. 136.400 van N.V. Uitgevers Mij. Diligentia, Kalverstraat 35 te Amsterdam C., vooruit te betalen.

Teksten bestemd voor deze rubriek alsmede het verschuldigde bedrag moeten Zaterdagmorgen (vóór de verschijningsdatum van *Electro Radio Mercur*) in het bezit der administratie zijn.

Handelsannonces kunnen in deze rubriek niet worden opgenomen.

Hierlangs afknippen

Formulier voor VRAAG & AANBOD - OPEN PLAATSEN advertentiën in *Electro Radio Mercur*
 Kalverstraat 35, Amsterdam-C., Telefoon 35253

In te vullen in blokletters of machineschrift

Gelieve bovenstaande advertentie te plaatsen in het eerstvolgend nummer van *Electro Radio Mercur* en wel ter grootte van 1 vak (30 x 65 mm f 5,—) ter grootte van 2 vak (60 x 65 mm f 10,—).

* S.v.p. doorstrepen wat niet gewenst wordt.

Naam: _____

Adres: _____

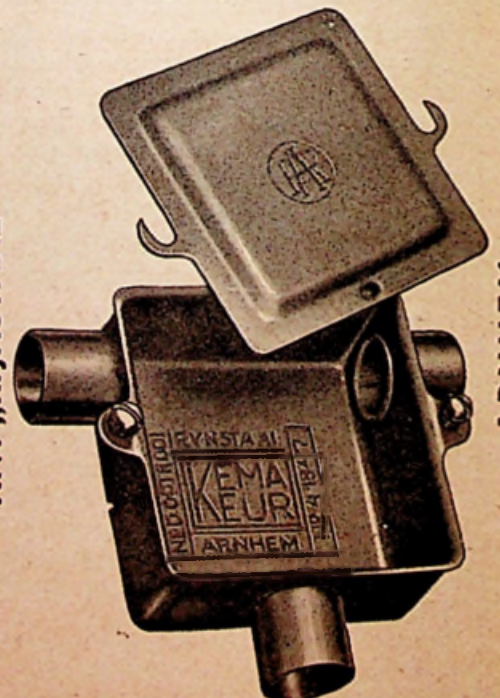
Wij behouden ons het recht voor van weigering tot plaatsing en aanvaarden geen aansprakelijkheid voor het niet of foutief uitvoeren van opdrachten, noch voor de gevolgen daarvan. Ingeval de fout of het verzuim aan ons te wijten is, wordt de opdracht door ons gratis herplaatst in één der eerstvolgende nummers van ons blad.

Handtekening: _____

Administratie „Electro Radio Mercur”.

R. A.
STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 3/8", 1/2" en 1" schulfbus

N.V. „RIJNSTAAL”

ARNHEM

Einddozen in RONDE uitvoering
 en met ROND montage-deksel

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers
 op electro-technisch gebied

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

Volledige tekst van gewijzigde, respectievelijk aangevulde, artikelen van

HET STATUUT

Artikel 16

1. Het is aan grossiers en detaillisten verboden om stofzuigers te betrekken of te verhandelen van een fabrikaat t.a. waarvan de verplichting uit artikel 18 lid 1 (nog) niet is vervuld.

2. Het is aan grossiers -behoudens dispensatie als omschreven in Art. 15 alinea 2- verboden om stofzuigers te kopen, te huren of in huurkoop of op andere wijze te betrekken van anderen dan van fabrikanten, van importeurs of van buitenlandse ondernemingen.

3. Indien een buitenlandse onderneming hier te lande door een agent vertegenwoordigd is, mogen importeurs en zelf-importerende grossiers alleen dan stofzuigers van het fabrikaat dier onderneming betrekken indien de agent bij de Cistofa ingeschreven is.

4. Het is aan detaillisten verboden om stofzuigers te kopen, te huren of in huurkoop of op andere wijze te betrekken van anderen dan van fabrikanten, van importeurs of van grossiers.

5. Het is aan detaillisten tevens verboden om stofzuigers te verkopen, te verhuren of in huurkoop of in andere vorm ter beschikking te stellen van- of op enigerlei wijze te verstrekken aan- anderen dan gebruikers (alles met inachtneming van de bepaling van artikel 25 lid 4).

6. Aldus zijn ook transacties tussen detaillisten niet toegestaan, tenzij zulk een transactie kennelijk geschiedt met het uitsluitende doel om de andere, die anders een order zou ontgaan, behulpzaam te zijn in de vorm van uitleening.

7. Het Hoofdbestuur kan eventueel toestemming verlenen dat zulk een geleende stofzuiger in rekening wordt gesteld.

8. De laatstbedoelde bevoegdheid kan door het Hoofdbestuur worden gedelegeerd aan de Algemeen secretaris of aan het Bestuur van een Afdeling of Onderafdeling.

9. Het is aan grossiers of zelf-importerende grossiers en detaillisten verboden om, in welke vorm dan ook, mede te werken aan de verkoop van stofzuigers, welke door fabrikanten, die de ondernemersovereenkomst niet hebben getekend of door importeurs, niet voorkomende op de importeurslijst, in de handel worden gebracht

Artikel 18

1. Elke fabrikant, importeur en zelf-importerende grossier is verplicht om aan het bureau van Cistofa schriftelijk mededeling te doen van het fabrikaat (de fabrikaten), dat (die) hij voert en van het merk (de merken), waaronder dit(deze) (in Nederland) in de handel gebracht wordt(worden). Deze fabrikaten en merken worden periodiek in een door het Hoofdbestuur aan te wijzen vakblad gepubliceerd.

2. Elk der in het eerste lid van dit artikel aangegeven ondernemingen is verplicht om voor elk type (model) stofzuiger, dat hij (in Nederland) in de handel brengt, een brutoprijs vast te stellen (met inachtneming der desbetreffende overheidsbepalingen) en deze brutoprijzen alsmede de wijzigingen daarvan bij het bureau der Cistofa te deponeren.

3. Tevens dient daarbij te worden vermeld, welke hulpstukken voor zulk een prijs medegeleverd worden.

4. De in alinea 2 bedoelde brutoprijs blijft van kracht voor zolang een fabrikant, importeur of zelf-importerende grossier niet schriftelijk aan Cistofa mededeelt, dat het betr. model of type niet meer gefabriceerd of ingevoerd wordt.

5. In dit laatste geval blijft de prijs nog van kracht gedurende 3 maanden na de datum van de desbetreffende mededeling.

Artikel 19

in lid 2 achter „importeur” in te lassen resp. zelf importerende grossier.

in lid 4 achter „importeur” in te lassen: resp. zelf-importerende grossier.

in lid 6 achter „importeurs” in te lassen: en zelf-importerende grossiers.

Artikel 27

1. Stofzuigers mogen slechts in Nederland aan de markt gebracht worden indien zij voorzien zijn van een plaat, behelzende de aanduiding van het fabrikaat benevens het op naam van de fabrikant wettig gedeponeerde merk, type en fabricage-nummer van het apparaat.

2. Daarnaast kan door de importeur, de grossier en de detaillist een plaat worden aangebracht, waarop echter uitsluitend zijn naam en adres vermeld mogen staan.

3. Het aantal merken, dat ten name van één fabrikant gedeponeerd mag worden, bedraagt ten hoogste drie, behoudens wijziging door het Hoofdbestuur der Cistofa.

4. Alle door fabrikanten, importeurs en zelf-importerende grossiers af te leveren stofzuigers dienen voorzien te zijn van een nummer.

5. Dit zelfde nummer dient op elke factuur, uitgaande van een fabrikant of importeur of grossier, vermeld te worden.

Artikel 27A

1. Het Hoofdbestuur belast de Algemeen secretaris of de Uitvoerende-Commissie, bedoeld in art. 14 met de controle op de naleving van dit statuut; in het laatste geval heeft de Uitvoerende-Commissie het recht, bepaalde werkzaamheden door een harer leden te doen vervullen, zulks onder verantwoordelijkheid van de Algemeen secretaris.

2. Het Hoofdbestuur stelt tevens de werkwijze van dat controle-apparaat vast en de bevoegdheden van hen, die er bij betrokken zijn.

3. Iedere ingeschrevene is bevoegd en verplicht om alle gegevens terzake van een vermoedelijke overtreding te verstrekken aan de met de controle belaste instantie of personen.

4. Alle ingeschrevenen zijn verplicht om aan de in de eerste alinea bedoelde organen en personen respectievelijk aan hen, die daarvoor binnen de instructies van het Hoofdbestuur als gemachtigde optreden, alle gewenste inlichtingen te verschaffen en inzage te verlenen van boeken en bescheiden voorzover die uitsluitend of mede betrekking hebben op de in- en verkoop van stofzuigers. Een verdergaande inzage van andere boeken en bescheiden zal slechts kunnen worden gevorderd indien zulks voor het onderzoek naar aanleiding van een concrete klacht noodzakelijk is.

5. Het door het controle-apparaat verzamelde materiaal terzake van vermoedelijke overtredingen wordt voorgelegd aan de in het volgende artikel bedoelde Berechtingsinstanties.

Artikel 29. SANCTIES

1. Als sancties kunnen door de Berechtings- resp. Beroeps-Commissie worden toegepast:

a. Boete tot maximaal f 500,- per geval, respectievelijk tot de drievoudige waarde der gewraakte transactie;

b. schorsing als ingeschrevene voor de termijn van maximaal één jaar;

c. schrapping van de lijst van ingeschrevenen; De bovenstaande sancties kunnen ook voorwaardelijk worden toegepast.

Daarnaast kunnen de Berechtings- en Beroeps-commissies de betrokkene veroordelen in de door hen te begroten kosten van het geding met inbegrip van de kosten van het onderzoek en van vergoedingen voor de commissie-leden; de incassering van boetes geschiedt door de Algemeen secretaris aan wie daartoe de vertegenwoordigingsbevoegdheid in rechten is overgedragen; deze stort de door hem uit dezen hoofde geïncasseerde bedragen in de kas en verantwoordt deze als geheel aan het Hoofdbestuur.

2. 't Hoofdbestuur bepaalt, welke sancties door de Berechtings-commissaris kunnen worden toegepast.

3. Voor het geval dat een opgelegde boete niet voldaan zou worden binnen een maand nadat een in kracht van gewijsde gegane beslissing per aangerekend schrijven aan de betrokkene is toegezonden, kan door de Berechtings-commissie alsnog de sub b omschreven sanctie worden opgelegd, respectievelijk de boete worden verhoogd met maximaal f 10,- voor elke dag, dat de betrokkene na verloop van die maand met de betaling in gebreke blijft. Blijft de betrokkene gedurende de termijn ener opgelegde schorsing als in dit lid omschreven alsnog in gebreke, dan kan de Berechtings-commissie de sub c omschreven sanctie alsnog toepassen. Van de in dit lid bedoelde beslissingen staat geen beroep open.

4. Ingeval van schrapping geldt de bepaling van art. 13A; deze bepaling geldt mede in geval van schorsing gedurende de termijn daarvan. Gedurende een schorsing blijven de bepalingen van dit statuut voorzover betrekking hebbende op verplichtingen van ingeschrevenen, benevens de artikelen 27A - 28 en 29 op de betrokkene van kracht. Gedurende de schorsing als in het vorige lid bedoeld, kan geen invordering ener opgelegde boete in rechte ingesteld worden; deze bevoegdheid vervalt niet door schrapping.

5. Daarnaast kan de Berechtings-commissie in elk stadium van het geding beslissen, dat gedurende het geding de levering van stofzuigers aan de betrokkene zal worden geschorst.

6. In kracht van gewijsde gegane beslissingen tot schorsing of schrapping benevens de beslissingen daartoe van de Berechtings-commissie, bedoeld in lid 3, worden, eventueel gemotiveerd, ter kennis van de ingeschrevenen gebracht, zulks in ieder geval door publicatie in een vakblad.

7. Ingeval van een overtreding, waardoor een gezonde markt, als door Cistofa beoogd, of het belang van andere ingeschrevenen ernstig wordt geschaad, kan de Berechtings- of Beroeps-commissie bij haar beslissing bepalen, dat deze geheel of gedeeltelijk ter kennis zal worden gebracht van de aangesloten fabrikanten, importeurs en grossiers of van enkelen hunner, wier belangen hierbij naar het oordeel der Berechtings- resp. Beroeps-commissie rechtstreeks betrokken zijn. Daarnaast kan de Berechtings- of Beroeps-commissie bij haar beslissing bepalen, dat deze geheel of gedeeltelijk ter kennis van de klager zal worden gebracht. De in dit lid bedoelde mededelingen vinden eerst plaats nadat de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

Rotterdamsche Letter Industrie

RELIEFLETTERS

in zink, koper, ijzer en staal, alsmede

Constructiewerk voor

Neon-Installaties en Lichtbakken

Verlichtings-armaturen, Louvres, enz.

HARINGVLIET 68 ROTTERDAM TEL. 21676

Isolatiematerialen

voor de Electrotechniek:

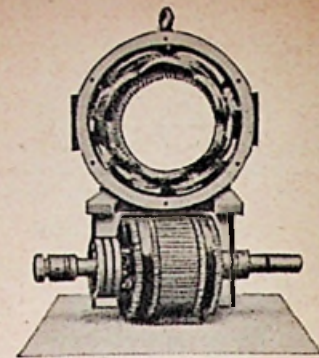
UIT
VOORRAAD
LEVERBAAR

MICA,
MICANIET,
PERTINAX,
HARDLINNEN

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

UW ADRES VOOR:

Stofzuiger-onderdelen

Wij leveren:

Stofzuigers, Slangen,
Waaiers, Zuigmonden,
Kogellagers, Houten Borstels,
Monturen, Koolborstels,
Koolborsteldoppen,
Klemborstels enz. enz.

*

Stofzuigergroothandel J. BLEYÉ

Bremhorstlaan 8, Wassenaar, Tel. 9866 (K 1751)

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.

Registrerende en aanwijzende Volt-

Ampère-Watt-Cos φ- en freq. meters.

Draaiveld-richting-aanwijzers.

Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.

Krukinductoren.

Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Hackethal- en Eupen-Kabel

Uit voorraad leverbaar:

SRLI-kabel:

3 x 1 1/2 qmm	Bruto per 100 meter f	259.20
4 x 1 1/2 "	" " " " " "	295.65
2 x 2 1/2 "	" " " " " "	280.80
3 x 2 1/2 "	" " " " " "	325.35
4 x 2 1/2 "	" " " " " "	375.30
2 x 4 "	" " " " " "	340.20
4 x 6 "	" " " " " "	594.—
3 x 10 "	" " " " " "	749.25
4 x 10 "	" " " " " "	869.40
3 x 16 "	" " " " " "	935.55
4 x 16 "	" " " " " "	1108.35
3 x 25 "	" " " " " "	1097.70

aarddraad gelijk aan ader, rood gemenied,
Kema-goedgekeurd. Fabrikaat Hackethal en
Eupen.

GRLK-rubbergrondkabel:

2 x 2 1/2 qmm. zonder aarde	Br. p. 100m. f	318.60
2 x 2 1/2 " met	" " " " " "	342.90
4 x 2 1/2 " " " " " " "	" " " " " "	444.15
4 x 4 " " " " " " "	" " " " " "	546.75
4 x 6 " " " " " " "	" " " " " "	691.20
4 x 10 " " " " " " "	" " " " " "	1036.40

aarddraad gelijk aan ader, Kema-goedgekeurd.
Fabrikaat Eupen.

GPLK-papiergrondkabel. Fabrikaat NKF.

4 x 16 qmm	} prijs op aanvraag.
4 x 25 "	
4 x 35 "	
3 x 95 "	

Rubberkabel:

2 x 0.75 qmm	Bruto per 100 meter f	45.24
3 x 1 "	" " " " " "	68.38
3 x 1 1/2 "	" " " " " "	119.52
3 x 2 1/2 "	" " " " " "	171.60
4 x 2 1/2 "	" " " " " "	211.20
4 x 4 "	" " " " " "	291.60
4 x 6 "	" " " " " "	438.—
4 x 16 "	" " " " " "	936.—

Fabrikaat Hackethal.

Rubbertweelingsnoer: 2 x 0.6 qmm.

Bruto per 100 meter f 25.—

Fabrikaat Reinshagen.

Op alle genoemde bruto-prijzen komt een
netto kopertoeslag van f 2.60 per qmm
per 100 meter.

Prijzen vrijblijvend. - Korting op aanvraag.

Fa. Gebr. Van der Veen

Electrotechnische Groothandel - Opper. 1919

Importrice „HACKETHAL” en „EUPEN”

Grote Kerkstraat 71 - LEEUWARDEN

Telefoon 5689 en 8485.

Stand 1204

1e VERDIEPING

vast Jaarbeursgebouw Vreeburg

WIJ LEVEREN:

PHILIPS	BEREC	RUTON
DRAKA	WITTE KAT	H.E.
N.K.F.	BERKER	ITHO
A.C.E.C.	HAZEMEIJER	KALORIK
EXCELSIOR	AEG	HEEMAF
INDUSTRIA	SIEMENS	INVENTUM

Electrotechnische Groothandel

P. Holtring,

Korte Spaarne 23-25 - Haarlem

Tel.: K. 2500. 10084 en 16255.

N.V. ING. BUREAU FROWIJN & Co
DEN HAAG
Vrij van Enst en Stokkotteelt
APELOORN

PERTRIX

Uw grossier heeft ze in voorraad
Importeur: NEMA - Winschoten, tel. 255

Nieuw licht over nieuw licht

Oriënteert U zowel vlug als grondig over
een moderne verlichtingstechniek door
middel van het beknopte, maar degelijke
werkje uit de Diligentia-Reeks:

Natrium- en Kwiklampen
prijs f 4,25

Verkrijgbaar bij Uw boekhandel of bij

N.V. Uitgevers Mij. Diligentia,

Kalverstraat 35, Amsterdam-C.

Wij leveren U alles

op het gebied van

VERLICHTING

zoals: Wandlichten,
Tafellampjes, Bedoes-
lampen enz.

Keuze uit minstens
12 modellen Lees-
lampen. Verder Rook-
tafels, Handwerkbak-
jes, Theebladen enz.

Vraagt prijzen en
monsters.

Het adres voor grossiers en kleinhandel.

DRACHTEN (Friesland). Telefoon 2286

(VERVOLG OFFICIELE MEDEDELING CISTOFA)

Door de Berechtingscommissie van Cistofa zijn - al dan niet na gebruik maken van het recht van beroep - als ingeschreven deelnemer geschorst:

J. P. ARZBACH (het Protoshuis) te Schiedam, Rotterdamsedijk 199B, wegens overtreding van artikel 29 sub 3, met ingang van 9 Augustus 1951;

BÉCÉ LICHTCENTRALE, grossier te 's-Gravenhage, Rijswijkseweg 252, wegens overtreding van artikel 29 sub 3, met ingang van 9 Augustus 1951.

Behalve de hierbovengenoemde firma's, komt verder op de de verbodslijst nog voor:

H. BIEZE, grossier te Amsterdam, Nwe Herengracht 111-113, wegens overtreding van artikel 29 sub 3, met ingang van 7 Juni 1951.

Zoals u bekend is het aan iedere ingeschrevene van Cistofa krachtens artikel 16 van het Statuut verboden met betrokkenen op enigerlei wijze transacties op stofzuigergebied te verrichten. D.w.z. dat het aan alle aangesloten detaillisten zowel als leveranciers verboden is stofzuigers te betrekken van of te leveren aan deze firma's.

BERECHTINGS COMMISSIE.

BELANGRIJKE PUNTEN

Duidelijkheid is, evenals zovele andere begrippen, tamelijk rekbaar. U weet het, de een zegt: maar dat is toch volkomen duidelijk, terwijl de ander prompt antwoordt: O bedoelen jullie dat ermede! Nu hoort men na deze laatste opmerking wel eens een vergezochte uitleg voor de onderhavige kwestie, die menigmaal te denken geeft en men zegt bij zichzelf: ja, daar hebben we niet aan gedacht.

Wij voor ons proberen in ieder geval dermate duidelijk te zijn, dat men het niet kan misverstaan, teneinde moeilijkheden te voorkomen. Een wel zeer belangrijke kwestie is het aanhouden van de vastgestelde prijs, zodat dus de gehele korting aan het bedrijf ten goede komt. Wij moesten hieraan denken bij bepaalde gevallen die wij hebben meegemaakt en zo terloops van anderen hoorden, dat zij in hun organisaties er „ook last mee hebben gehad“. Veelal is dit een verschijnsel, dat dan in bepaalde perioden voorkomt.

Wij spreken, naast het opsommen van enkele mogelijkheden als het geven van korting, cadeaux enz., van het volgende: *en alle andere middelen en wegen, waardoor aan een koper, direct of indirect, enig extra voordeel zou worden geboden, zijn verboden.* We zouden haast zeggen, dat dit met de beste wil niet verkeerd uit te leggen is en men zou dan ook aannemen, dat hieromtrent geen moeilijkheden zouden ontstaan.

Hoewel het op het ogenblik, zeker nog tot de uitzonderingen behoort, is het systeem van prijsonderbieding op zichzelf dermate funest, dat wij er nog eens op willen hameren. Laat iedereen met vakantie gaan en daarvan genieten, doch laat hen niet op uw kosten daarvan genieten. U kijkt verwonderd? Ja werkelijk zo is het, er zijn thans weer enkele detaillisten, die dit aanbieden en menen er zo wel door te komen. De eerste is evenwel direct ontdekt en moest ter verantwoording worden geroepen. Na een uiteenzetting gaf hij volmondig toe, dat het volkomen verkeerd was en wij zijn ervan overtuigd, dat de betrokkene genezen is. Zullen de anderen het ook zijn? Wij hopen het.

Speel mede en doe het goed, houd de prijzen aan in uw eigen belang en in aller belang!

AFDELING DETAILHANDEL

(Einde Cistofa-nieuws)

**MEDEDELINGEN VAN DE
NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE**

FINANCIËLE COMMISSIE

Ondergetekenden: Herm. Geertsen, Stikke Hezelstraat 5 te Nijmegen en J. Langkamp, Langstraat 52 te Enschede, leden van de Financiële Commissie van de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie, N.E.W.O. ingevolge het besluit van het Hoofdbestuur dd. 20 Mei 1951, verklaren boeken en bescheiden van de Administrateur te hebben gecontroleerd en in orde bevonden.

Zij stellen voor décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid.

Amsterdam, 15 Juni 1951.

(w.g.) Herm. Geertsen

(w.g.) J. Langkamp

SUCCESS!

U allen kent het probleem van de Overheidsverkoop, alsmede ons standpunt hieromtrent.

In Zeeland was het zó, dat door de Provinciale Zeeuwsche Electriciteits Maatschappij de prijzen, zoals deze door de fabrikanten werden vastgesteld, niet werden aangehouden, doch in vele gevallen belangrijk lager verkocht werd. Na veel protesteren werd bereikt, dat hieraan een einde kwam en dat de juiste prijs aangehouden zou worden. Wanneer u nu denkt, dat het leed hiermede geleden was, heeft u het mis. In de plaats daarvan probeerde de P.Z.E.M. het met cadeaux. Immers een ieder die lid werd van de P.Z.E.M.-familie, d.w.z. ieder die een fornuis kocht of een comfortor kreeg een expressiekoker compleet met snoer gratis bij de aansluiting.

Wanneer u nu ook nog bedenkt, dat dit geschenk met een brutoprijs van ± f 42,50 reeds gegeven werd bij een tweepaats comfortor, dan snapt u onmiddellijk het fatale ervan. Dit was nog veel ernstiger dan de openlijke prijsonderbieding, niet alleen qua bedrag, maar eveneens qua systeem. Met alle klem is de N.E.W.O. hier dan ook tegenop gekomen en in nauwe samenwerking met andere belanghebbenden is thans bereikt, dat door het Statenlid de heer de Kruyter uit Goes een motie is ingediend, inhoudende het

verzoek van de Staten aan de Directie van de P.Z.E.M., de verkoop van kleine elektrische apparaten te staken. In verband met het feit, dat dit bedrijf nog over een bepaalde voorraad beschikt, is rekening gehouden met een zgn. uitlooptijd en is als datum genomen 1 Januari 1952.

Deze motie is door het College van Provinciale Staten aanvaard en we mogen dus aannemen, dat na genoemde datum de verkoop van deze apparaten geheel in handen van electrowinkeliers en installateurs komt te liggen.

Bij een door een der leden van de Provinciale Staten ingestelde enquête bleek 98 % zowel installateurs als electrowinkeliers tegen Overheidsverkoop te zijn. Dit is een uitspraak, die aan duidelijkheid niets te wensen overlaat.

Dit resultaat verheugd ons niet alleen om de bevrediging voor het vele werk, dat ervoor verzet is, doch eveneens om de betekenis voor de Zeeuwen direct en alle andere detaillisten en installateurs in het gehele land indirect.

De Zeeuwen hebben geworsteld, en zij hebben hun wapenspreuk eer aan gedaan, want ook hier hebben zij overwonnen. Er is dus wederom een bewijs geleverd, dat het kan. Het kan altijd, wanneer men het maar op de juiste wijze aanpakt en in zijn streven volhardt. Men kan dit echter niet alleen doen, slechts de groep in zijn geheel kan invloed uitoefenen en deze zal dan met alle kracht moeten worden aangewend.

(Einde Newo-nieuws)

**ELECTRO
RADIO MERCUUR**

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen
en Verlichtingsartikelen
Keizersgracht 606 Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027
Nederlands Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlands Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel
Keizersgracht 643, Amsterdam-C. - Tel. 02900-34002

GESPECIALISEERDE FABRIEK VAN LAAGSPANNINGS-KASTENBATTERIJEN

... daardoor korte levertijden!

VERTEGENWOORDIGER:

N.V. ELAUMA

DEN HAAG
TASMANSTRAAT

LEEWARDEN
GROTE HOOGSTRAAT

* *Onze catalogus zenden wij U op
aanvraag gaarne toe!*

J.E. STORK VENTILATOREN

de Beste

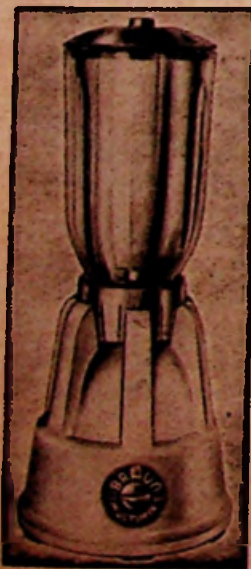
DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

NIKO Schakelmateriaal

voor Inbouw en opbouw, in bruin en wit Isoliet, grote voorraad!

N.V. **HARTELUST'S** IJzerhandel
afd. ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL
LEEWARDEN — GRONINGEN

BRAUN MULTIMIX DE UNIVERSELE MENG- EN MAALMACHINE

Maalt, mixt, snijdt, roert tot purée,
mengt, karnt, klopt, slaat en hakt.

In de huishouding, hotels, café's, bars, cafetaria's, ijssalons, hospitalen, sanatoria, rusthuizen, ziekenhuizen, laboratoria, apotheken enz. geeft de Multimix een enorm gemak, een ongekende tijdsbesparing en een vrijwel onbegrensd aantal toepassingsmogelijkheden. De BRAUN Multimix heeft diverse voordelen boven soortgelijke machines. Sterke motor van 300 Watt. Zeer snel en fijn malend. Gemakkelijk schoon te maken, daar in enkele tellen geheel uit elkaar te nemen. Minimaal-onderhoud door geëmailleerd motorhuis. **Prijs slechts f 155.-.** Vraag vandaag nog even circulaire nr. 414 bij uw grossier of rechtstreeks bij C.V. Hapé, Amsterdam-C, Nieuwe Herengracht 11, telefoon 48882.

Podur is de allernodernste plastic isolatie. Podur is onbrandbaar - het is bestand tegen oliën en zuren - het behoudt mettertijd al zijn oorspronkelijke hoedanigheden. Podur kan in vrijwel elke kleur en kleurencombinatie geleverd worden.

Wat voor draad of wat voor isolatie U ook mocht nodig hebben:

POPE MAAKT HET!

*Vraag alle gesenst inlichtingen aan
onze alleenteregenwoordiger voor Nederland.
Zij sal U graag met raad en d-raad bijstaan.*

TECHNISCHE
HANDELONDERNEMING
„ROMAL”

Plampetorengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO · HOLLAND

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**
AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar Filialen:

Almelo: 1e Slightestraat 37; Apeldoorn: 1e Wormensweg 97;
Doetinchem: Hamburgerstraat 58; Groningen: Meeuwerderweg
11-1; Rotterdam: Oostzeedijk 302 B.

OCTROOI
AANGEVRAAGD
No. 150876

LET OP HET
GOUD ETIKET

*Wat zegt Uw Monteur?
Geef mij maar... Primeurs!*

VRAAGT UW GROSSIER!